

Тхъакуущынэ Аслъан Хэлэжьагъ

Урысыем икъыблэкэ анахь инхэм ахальтэрэ ыкчи республикэмкэ апэрэу щит распределительнэ гуччэхэ «Кыблэмэр», «Адыгейимрэ» зыфилхэу компаниеу X5 Retail Group. аригтэшыгэхэм якызыэхын Туцожь районым щылагъ. Мы иофтхабзэм хэлэжьагъэх АР-м

и Лышхээ Тхъакуущынэ Аслъан, Адыгэ Республикаам и Къэралыгъ Совет — Хасэм и Тхаматэу Владимира Нарожнэр, Адыгэхъалэ иадминистрации ипащэу Хъатэгъу Налбый, Туцожь районым иадминистрации ипащэу Хъачмамыкъ Азмэт, Адыгэ Республикаам иминистрэхэм я Кабинет, муниципальнэ образованхиэм ялтыклохэр, сатушын плахэр а гуччэхэр зыгъэфедэхтхэм япащхэр.

Республикэм и Лышхээ гъэхэгэхээ хэлльеу проектыг гэцэклэгээ зэрэхъугъэм пае инвесторхэм, зэдэлэжьэнэгъэм зилах хэзэшыгъэгъээ постэуми афэгушуагъ. Дунэе инвестиционнэ форумэу «Шячэ-2015» зыфилорэм ашкэ зээгэйнгъэм щызэдыхэгъэгъэх. Зээгэйнгъэхэм атгээпсихъагъэу ильэсүм кыклоц компаниеу «Ромекс-Кубань» зыфилорэм Адыгэхъалэ пэмчыжъяа складэу шигъэлсигъээр сатушын плахэр «Перекресток», «Пятерочка» ыкчи «Карусель» зыфилхэрэм бэджэндэу аштагъэх.

Республикэм ибюджет щыщэу сомэ миллион 23-рэ фэдиз инфраструктурэм пэуягъэхъагъ. — Инвестиционнэ политикиэм ипхырышынкэ мы хуульгэшлагъэр амал дэгъо щит ти-республике цыхвэшэгъу компаниехэр нахь кызыфищэнхэмкэ ыкчи аш джыри ээ кьеэльгээ

хэм ятын епхыгъэ мылькоу къархыэрэр нахьыбэ шыгъэхэн тегъэпсихъагъеу угушиэн хуумэ, мэхъэн гъэнэфагъэ аш зэрийр къэльгээ, джааш фэдэу ювшэлпэ чыпилакхэхэр цыфхэм агъотынхэмкэ шуугъяа кытыштыр нэрэлтэгъ. Гуччэхэм нэгыре 850-рэ фэдизм юф ашашэн альэкыищ, — кыхигъэшыгъ Тхъакуущынэ Аслъан.

Аш даклоу Адыгейим и Лышхээ анахь тырагицэдзагъ посынкэу клоудын зыльэкыищтэдийн парк мыш щыэхэтщэнэу, — кыхигъэшыгъ «Ромекс-Кубань» зыфилорэм игенеральна пашэу Алексей Прокопенкэм.

Проектын ыуасэ сомэ миллиардиту фэдиз мэхъу, распределительнэ гуччитумэ зэхэтэу квадрат метрэ мин 50 фэдиз аубыты. Цыфхэм нахь игъэкотыгъэу агъэфедэрэ тохухэль ти комплексын хэхээхэнгэ фэтшынэу, индустримальнэ парк мыш щыэхэтщэнэу, — кыхигъэшыгъ «Ромекс-Кубань» зыфилорэм игенеральнэ пашэу Алексей Прокопенкэм.

Проектын ыуасэ сомэ миллиардиту фэдиз мэхъу, распределительнэ гуччитумэ зэхэтэу квадрат метрэ мин 50 фэдиз аубыты. Цыфхэм нахь игъэкотыгъэу агъэфедэрэ тохухэль ти комплексын хэхээхэнгэ фэтшынэу, индустримальнэ парк мыш щыэхэтщэнэу, — кыхигъэшыгъ «Ромекс-Кубань» зыфилорэм игенеральнэ пашэу Алексей Прокопенкэм.

бизнесым изэхэшэнкэ ти-республике нахь зыкыфаа кудыи зэрэхъугъэр. 2016-рэ ильэсүм иапэрэ мэзиц республикэм икапитал шхъяаэ инвестицииу кыххэхъагъэр сомэ миллиардрэ миллион 830-м шлокы (2015-рэ ильэсүм елтыгъэмэ, ар зэрэхъурээр проценти 153,40-рэ). Чыпилэ ыкчи республике бюджетхэм хэбзэлахь ашкэ къэлкүагъ. Тапэки вархэм, гъомылапхъэхэм, посынкэу клоудын зыльэкыищхэри зэрэхэтэу, температурэ зэфшхяаф ялэу зычилыищхэри унэхэр складым хэтых. Федеральнэ сатушынпэу «Пятерочка» зыфилорэм ипащэу Ольга Наумовам кызыэриуагъэмкэ, цыфхэм ящыкхэээ товархэм къапкырыкыихэээ зэпыу фэмыхуу тучанхэм ашахуагъэшыгъэштэдыхэгъэхэм яшуагъэшхо къэлкүагъ. Тапэки

хэзэхъагъэхэм ялтыклохэр, сатушын плахэр а гуччэхэр зыгъэфедэхтхэм япащхэр.

— Мыш уикыныш хы Шуцэлүүшьом, Урысыем икъыблэкэ гъэзэгээ шьолтыр зэфшхяафхэм уалтыяаин пльээшыгъэшт, — къууагъ Ольга Наумовам.

Республикэм и Лышхээ кызыэриуагъэмкэ, инвестици-

оннэ предложениекхэм ахэпльянэм фэхъазыр. Гуцылэм пае, гупчэу «Кыблэр» кызыэлиуахы зэхъум Тхъакуущынэ Аслъанэр Ольга Наумовамрэ зэдыхэгэхъаа Адыгэ Республике иминистрэхэм я Кабинетрэ мы компаниемэ азыфагу илтышт зэдэлэжьэнэгъэм фэгъэхъыгъэ зээгэйнгъэм. Анахьэу анахь зытагыгъэтийр республикэм розничнэ сатыур нахьшоу щызэхэгъэшнэ, Урысыем, (мыш хэхэе республикэри продукциеу кыщаашырээр үргэлжигъэнэир. Аш даклоу гъот маклэ зиэ унагъохэм социальнэ Ишыгэгъу арагэгъотышт. Зээгэйнгъэм кызыэрэдилтыгэрэм тетэу илтэситум кыкыкоц гъомылапхъэхэр зыщащэшт тучан 30 кызыэуахышт, ювшэлпэ чыпилэ 1200-рэ фэдиз цыфхэм арагэгъотын альэкыищ. Инвестициихэр зэхэубытагъеу сомэ миллиард 0,5-рэ фэдиз хуущтых.

Мы зэлүкгэгъум джааш фэдэу рэзэнгъээ тхылхэр щаралтыжыгъэх. Адыгейим и Лышхээ ыпшэлкэ зигугуу къэтшыгъэ гуччэхэм япсөөльшэшт анахь дэгъуухэм рэзэнгъээ тхылхэр аритижигъэх. Аш нэүжүм компанийн иллыклохэм республи-

кэм ипащхэр ыкчи зэкэ хялхэхэр рагъэблэгъагъэх гупчэу «Кыблэр» къаплыхъанэу, Урысыем ыкчи Адыгейим яп-родукции нэйласэ зыфашынэу.

2016-рэ ильэсүм иапэрэ кэлтэйнэхээ республикэм ирзинчнэ сатыу сомэ миллиард 37,2-рэ нэсэгъ, илтэсэу икыгъэ шьолтыгъэмэ, зэрэххэуагъэхэм ипсынхээгъээ проценти 102,6-рэ хувьгээ. Ашкэ Адыгэ Республике ЮФО-м ишьольтихэр азыфагу апэрэ чыпилэр щыгъэшт.

Адыгэ Республикаам и Лышхээ ипресс-къуулыкъу.
Сурэтхэр Н. Гусевам тырихыгъэх.

Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм идепутатхэм яхэдзынэу 2016-рэ ильэсэм Іоныгъом и 18-м щылэштэм пае Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм идепутатынымкээ кандидатхэм яспискэу хэдзэктю обединениеу «Партиеу «Единэ Россием» и Адыгэ регион къутамэ» хэдзыпэ кой зыкыымкэ къыгъэлъэгъуагъэр

(Къызкэлъыкъорэр шышхъэум и 18-м къыдэкъыгъэ номерын ит).

4. Плотникова Татьяна Александр ыпхъур, 1962-рэ ильэсэм мэкьюогъум и 3-м къэхъугъ, Урысые политикэ партиеу «Единэ Россием» хэт.

Тэхъутэмькээ районымкээ зы мандат зилэ хэдзыпэ коу N 20-р

Тэхъутэмькээ районымкээ кандидатхэм яргион купэу N 20-р

1. Шауджэн Сэфэр Хъумэр ыкъор, 1976-рэ ильэсэм мэзаем и 3-м къэхъугъ, Урысые политикэ партиеу «Единэ Россием» хэт.

2. Гъужъекъо Рустам Абубэчыр ыкъор, 1980-рэ ильэсэм Іоныгъом и 15-м къэхъугъ.

3. Силукова Любовь Иван ыпхъур, 1981-рэ ильэсэм щылэ мазэм и 22-м къэхъугъ.

4. Тальэкъо Адам Долэтыкъо ыкъор, 1961-рэ ильэсэм мэлыльфэгъум и 27-м къэхъугъ, Урысые политикэ партиеу «Единэ Россием» хэт.

Тэхъутэмькээ районымкээ зы мандат зилэ хэдзыпэ коу N 21-р

Тэхъутэмькээ районымкээ кандидатхэм яргион купэу N 21-р

1. Шао Аскэр Хъаджумар ыкъор, 1966-рэ ильэсэм мэлыльфэгъум и 2-м къэхъугъ, Урысые политикэ партиеу «Единэ Россием» хэт.

2. Хъоткъо Хъызыр Нурубый ыкъор, 1967-рэ ильэсэм шэкогъум и 2-м къэхъугъ.

3. Цэгьюшу Сэфэр Ибрахим ыкъор, 1960-рэ ильэсэм мэлыльфэгъум и 6-м къэхъугъ, Урысые политикэ партиеу «Единэ Россием» хэт.

4. Цыганкова Елена Александр ыпхъур, 1970-рэ ильэсэм жъоныгъуакъэм и 9-м къэхъугъ.

5. Рублев Владимир Сергей ыкъор, 1981-рэ ильэсэм жъоныгъуакъэм и 28-м къэхъугъ.

Тэхъутэмькээ районымкээ зы мандат зилэ хэдзыпэ коу N 22-р

Тэхъутэмькээ районымкээ кандидатхэм яргион купэу N 22-р

1. Федяшов Константин Евгений ыкъор, 1976-рэ ильэсэм бэдзэогъум и 17-м къэхъугъ.

2. Небавский Александр Андрей ыкъор, 1957-рэ ильэсэм мэлыльфэгъум и 3-м къэхъугъ.

3. Деревянко Елизавета Виктор ыпхъур, 1973-рэ ильэсэм тыгъэгъэм и 5-м къэхъугъ.

4. Шынинхъо Светланэ Хъазрэт ыпхъур, 1971-рэ ильэсэм чъэпьюогъум и 3-м къэхъугъ.

5. Шъхэныкъо Азэммат Казбек ыкъор, 1984-рэ ильэсэм мэкьюогъум и 29-м

къэхъугъ, Урысые политикэ партиеу «Единэ Россием» хэт.

Тэхъутэмькээ районымкээ зы мандат зилэ хэдзыпэ коу N 23-р

Тэхъутэмькээ районымкээ кандидатхэм яргион купэу N 23-р

1. Хъурмэ Казбек Азэммат ыкъор, 1982-рэ ильэсэм бэдзэогъум и 25-м къэхъугъ, Урысые политикэ партиеу «Единэ Россием» хэт.

2. Нащ Шыхъам Адам ыкъор, 1986-рэ ильэсэм щылэ мазэм и 10-м къэхъугъ.

3. Королев Юрий Валентин ыкъор, 1970-рэ ильэсэм бэдзэогъум и 13-м къэхъугъ.

4. Федченко Светлана Анатолий ыпхъур, 1968-рэ ильэсэм мэкьюогъум и 20-м къэхъугъ.

Теуцожь районымкээ зы мандат зилэ хэдзыпэ коу N 24-р

Теуцожь районымкээ кандидатхэм яргион купэу N 24-р

1. Хъабэхъю Юр Хыисэ ыкъор, 1963-рэ ильэсэм мэлыльфэгъум и 12-м къэхъугъ, Урысые политикэ партиеу «Единэ Россием» хэт.

2. Мэшлэхъю Хъамид Мыхъамод ыкъор, 1965-рэ ильэсэм бэдзэогъум и 12-м къэхъугъ, Урысые политикэ партиеу «Единэ Россием» хэт.

3. Кыкы Аслын Руслан ыкъор,

1979-рэ ильэсэм шышхъэум и 8-м къэхъугъ, Урысые политикэ партиеу «Единэ Россием» хэт.

4. Акэгъу Заур Заид ыкъор, 1977-рэ ильэсэм тыгъэгъазэм 15-м къэхъугъ, Урысые политикэ партиеу «Единэ Россием» хэт.

5. Джэндар Хъилым Алый ыкъор, 1979-рэ ильэсэм Іоныгъом и 8-м къэхъугъ, Урысые политикэ партиеу «Единэ Россием» хэт.

Шэуджэн районымкээ зы мандат зилэ хэдзыпэ коу N 25-р

Шэуджэн районымкээ кандидатхэм яргион купэу N 25-р

1. Къэгъэзжэй Мурат Хъалим ыкъор, 1970-рэ ильэсэм мэзаем и 19-м къэхъугъ, Урысые политикэ партиеу «Единэ Россием» хэт.

2. Беданкъю Рэмзэн Аслын ыкъор, 1965-рэ ильэсэм тыгъэгъазэм и 24-м къэхъугъ.

3. Тарасенко Роман Юрий ыкъор, 1994-рэ ильэсэм жъоныгъуакъэм и 22-м къэхъугъ, Урысые политикэ партиеу «Единэ Россием» хэт.

4. Къонэ Юр Аскэр ыкъор, 1990-рэ ильэсэм Іоныгъом и 14-м къэхъугъ, Урысые политикэ партиеу «Единэ Россием» хэт.

(Хэдзын кампаниемкэ Адыгэ Республикэм и ЦИК иунашъохэр зээлэтигъэзет исайт ижүүгъотзых).

Адыгэ Республикэм хэдзынхэмкээ и Гупчэ комиссие иунашъу

Яхэнэрэ зэуугъэкъэгъумкэ Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм идепутатхэм яхэдзынэу щылэштэмкээ мэкъэтынам пае агъэфедэшт бүллетеңи хэдзэктю обединениехэу кандидатхэм яспискэхэр зытхыгъэхэм ацлэхэр гъэкъэкъыгъэхэу ыкъи яэмблемэхэр къызэрэрэгъэхъащхэ шыкъилем ехъыллагъ

Яхэнэрэ зэуугъэкъэгъумкэ Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм идепутатхэм яхэдзынэу щылэштэмкээ мэкъэтынам пае агъэфедэшт бүллетеңи хэдзэктю обединениехэу кандидатхэм яспискэхэр зытхыгъэхэм ацлэхэр гъэкъэкъыгъэхэу ыкъи яэмблемэхэр къызэрэрэгъэхъащхэ шыкъилем ехъыллагъ

1. Яхэнэрэ зэуугъэкъэгъумкэ Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм идепутатхэм яхэдзынэу щылэштэмкээ мэкъэтынам пае агъэфедэшт бүллетеңи хэдзэктю обединениехэу кандидатхэм яспискэхэр зытхыгъэхэм ацлэхэр гъэкъэкъыгъэхэу ыкъи яэмблемэхэр къызэрэрэгъэхъащхэ шыкъилем аухэсигъэм ия 11-рэ пункт адиштэу Адыгэ Республикэм хэдзынхэмкээ и Гупчэ комиссие унашъо ешы:

1. Яхэнэрэ зэуугъэкъэгъумкэ Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм идепутатхэм яхэдзынэу щылэштэмкээ мэкъэтынам пае агъэфедэшт бүллетеңи хэдзэктю обединениехэу кандидатхэм яспискэхэр зытхыгъэхэм ацлэхэр гъэкъэкъыгъэхэу ыкъи яэмблемэхэр къызэрэрэгъэхъащхэ шыкъилем ухэсигъэм ия 11-рэ пункт адиштэу Адыгэ Республикэм хэдзынхэмкээ и Гупчэ комиссие унашъо ешы:

2. Мы унашъор Адыгэ Республикэм икъалэхэм-ирайонхэмрэ ячыпэ хэдзэктю комиссиехэм алэкъэгъэхъащхэу.

3. Мы унашъор Адыгэ Республикэм яспискэхэр зытхыгъэхэм ацлэхэр гъэкъэкъыгъэхэу ыкъи яэмблемэхэр къызэрэрэгъэхъащхэ шыкъилем ухэсигъэм ия 11-рэ пункт адиштэу Адыгэ Республикэм хэдзынхэмкээ и Гупчэ комиссие иунашъохэр зээлэтигъэзет исайт ижүүгъотзых.

Адыгэ Республикэм хэдзынхэмкээ и Гупчэ комиссие иунашъохэр зээлэтигъэзет исайт ижүүгъотзых.

Адыгэ Республикэм хэдзынхэмкээ и Гупчэ комиссие иунашъохэр зээлэтигъэзет исайт ижүүгъотзых.

Н 120/711-6

Адыгэ Республикэм хэдзынхэмкээ и Гупчэ комиссие иунашъохэр зээлэтигъэзет исайт ижүүгъотзых.

Яхэнэрэ зэуугъэкъэгъумкэ Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм идепутатхэм яхэдзынэу щылэштэмкээ мэкъэтынам пае агъэфедэшт бүллетеңи хэдзэктю обединениехэу кандидатхэм яспискэхэр зытхыгъэхэм ацлэхэр гъэкъэкъыгъэхэу ыкъи яэмблемэхэр къызэрэрэгъэхъащхэ шыкъилем

1. Политикэ партиеу ЛДПР-м и Адыгэ шыльыр къутам.

2. Политикэ партиеу «Единая Россия» зыфиорэм и Адыгэ шыльыр къутам.

3. Политикэ партиеу «Коммунисты России» зыфиорэм и Адыгэ къутам.

4. Политикэ партиеу «Справедливая Россия» зыфиорэм икъутамэу Адыгэ Республикэм шылээр.

5. Политикэ партиеу КПРФ-м и Адыгэ шыльыр къутам.

Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм иполитикэ партихэм пхъэдзым къызэрэрэхъащхэ шыкъилем тетэу яагитационнэ материалхэр

Политикэ партиеу «Урысые Федерацием и Коммунистическэ партие» и Адыгэ республикэ къутам — шышхъэум и 25-м

Политикэ партиеу «Урысые икомунистхэр» зыфиорэм — Іоныгъом и 3-м

Политикэ партиеу ЛДПР-м — Урысые и Либераль-нэдемократическе партие — шышхъэум и 24-м

Политикэ партиеу «Патриоты России» зыфиорэм — шышхъэум и 30-м

Политикэ партиеу «Урысые обединеннэ демократическе партие» «Яблоко» зыфиорэм — шышхъэум и 19-м

Политикэ партиеу «Урысые экологие партиеу «Зеленые» зыфиорэм — Іоныгъом и 6-м

Политикэ партиеу «Справедливая Россия» зыфиорэм — Іоныгъом и 9-м

Урысые политикэ партиеу «Родина» зыфиорэм — шышхъэум и 26-м

Политикэ партиеу «Российская партия пенсионеров за справедливость» зыфиорэм — шышхъэум и 14-м

Политикэ партиеу «Гражданской платформа» зыфиорэм — шышхъэум и 27-м

Политикэ партиеу «Партия народной свободы» зыфиорэм — шышхъэум и 30-м

Урысые политикэ партиеу «Партия роста» зыфиорэм — Іоныгъом и 8-м

Урысые политикэ партиеу «Гражданской силы» зыфиорэм — шышхъэум и 25-м

Политикэ партиеу «Урысые Федерацием и Коммунистическэ партие» — Іоныгъом и 7-м

ЛИТЕРАТУРНЭ НЭКИУБГҮУ

Непэ тхаклоу БАХЬУКЬО Ерэджыбэ къызыхъугъэ маф

БЭ ЗЫЛЪЭГЬУГЪЭ ЦЫФ

Кілэеэгъэджэ пэрыт, зэхэшкю ин, тхакло. Фэукючыгъэр макло. Мыхэм ашыщ юфыгъо пэччь хэшкышишко фыришо, дахэу ыгъэцакло, зэшшихэу Бахъукъо Ерэджыбэ игъашш къыкло. Шуныгъэ-гъесэнгъэм Адыгэ хэкум зыкыншегъэлтигъэним иахышишко хилхъаг.

Бахъукъо Ерэджыбэ Пщымафэ ыкъор шышхъэуум и 20-м, 1922-рэ ильэсийн Адыгэ автоном хэкум и Красногвардийскэ район ит къудажэу Джамбэчье къыщихъу. 1941-рэ ильэсийн — Адыгэ педучилиши, 1952-м — Мыекъопэ кілэеэгъэджэ институтын литературамкэ икутамэ, 1956-рэ ильэсийн Краснодар дэт кілэеэгъэджэ институтын филологиекъе ифакультет къуухыгъэх.

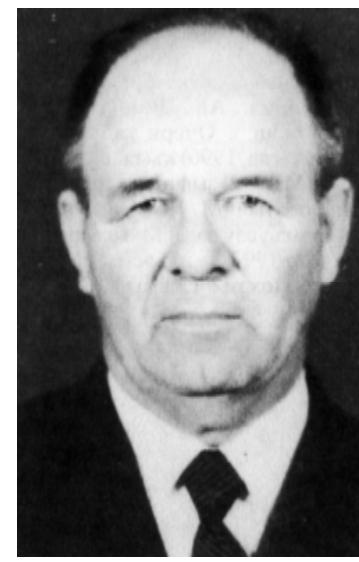
Улээ классибл еджаплэм 1940 — 1941-рэ ильэсхэм кілэеэгъаджэу юф щишлаг, къалэу Орскэ ия 21-рэ гурит еджапли щыригъэджагъэх.

Зэо ужым хэкум къыгъэзэжкыг. 1955 — 1961-рэ ильэсхэм Еджеэркъое гурит еджа-

пэм идиректорыг, аш ыужым кілэеэгъаджэу ыкъи завучеу Джамбэчье гурит еджаплэм иаг. Бахъукъо Ерэджыбэ анах шушлагъэ инэу фэппэгъун пльэкышишко къоджэ еджаплэм апэрэу тарих-этнографическэ музей зэрэшкызэхищагъэр ыкъи аш илэшхъэтэу зэрэшкыгъэр, плунгээ юфшэнэр шуагъэ хэлъэу ильэсшибэ зерилжээгъэр ары. Я 80-рэ ильэсхэм Ерэджыбэ имузей фэдэ, аш ебгээшэн хэкум итыгъэп, джары ар щысэпэ-плъаплэм, лъэпкэ напэм илотакло зышыщтыгъэр. Чээль экспонатхэм ядэгъугы, лъэпкэ этнографилем иах зэфшхъафхэр къыригъэлтэгъулаг, зэгъэктугъэу зэрэгэ-

псыгъагъами осэшш фуугъэшшытаг, «народный» зыфиорэ цээр апэрэу зыфаусыгъэхэм ашыщаг, фольклор угъоигъэ тхыгъабэу Чэлтэгъэр, зы шэныгъэ институт иофшагъэ клахъэштыг. Кілэеэгъэджэ дэгүүг, адигабзэр, адигэ литератуэр къызэрхагъэшштхэм лъешш ынаэ тетиг, методикэ юфшагъэхэр кыыкло-кыгъэх, гүсэхэр илэхэу тхыльхэр, учебникхэр, егъэджэн іэпилгъухэр етхых. «Адыгэ литератуэр я 5 — 6-рэ клас-схэм апай», «Адыгэ литератуэм иегъэджэн иметодик» (гүсэ илэх) зыфиохэрэр, «Литературоведческэ терминхэм ягущыалъэ» ыгъэххазырыгъэх.

Ерэджыбэ тхэнээр пасэу ыублаг, ау хиутынм клаасу фежьаг. 1965-рэ ильэсийн щегъэжагъэу ытхыхэрэр хетых. Адыгабзэкэ къыдэкыгъэх повестхэу «Гыгун», «Лээужхэр гъэхъунэм зэпирээх», «Лъышшэжхэр», «Тэтэркон», «Янэрэ ыпхуурэ», «Лээ-

гъуакло пхырышыгъоштол», «Къангъэбыль», роману «Лээтэгъэуцу», 2006-рэ ильэсийн роман, повесть ыкъи рассказхэр зидэт тхыльэу «Цыфыгъэм еклюрэ гъогур», 2007-м тарих роману «Болэтэйко Джамболовэ» ыкъи 2008-м тхыльэу «Джамбэчий» къыдэкыгъэх. Анахэу плунгээ-гъесэнгъэм юфшохор, лъэпкым къырыкуягъэу цыф зэхэтикэзэфшытыкэ хабзэхэр ахэм

къашеэты. Бахъукъо Ерэджыбэ ихудожественэ тхыгъэхэм ежь шышхъэкэ пэклэкыгъэ Хэгъэгу зэошхом ихуугъэ-шагъэхэри къащыреотыкы. Ерэджыбэ итхыгъэхэр хэку гъэзетэу «Социалистическая Адыгейм», «Адыгэ макъэм», журналу «Зэкъошныгъэм» къарыхъе-штагъэх.

Бахъукъо Ерэджыбэ Хэгъэту зэошхом хэтаг, дзэктопым къэралыгъо шуухафтынхэри къифагъэшшошаг. Ар Адыгэ Республикам культурэмкэ изаслуженэ юфши, УФ-м итхаклохэм я Союз 1987-рэ ильэсийн къышуублагъэу хэт.

Ихудожственэ произведениехэм игъэкотыгъэу уатагуши-иэнэр, лъэпк плунгъэм имэхъанекэ ыкъи цыфыкло имэтеуцонкэ шуагъэу ахэлтыр къиотыкыгъэнэр яфэшшуаш. Бахъукъо Ерэджыбэ адигабзэр ыгъэбзэрбэшштаг, ицыфыгъэх шыпкыагъэм сидигъутигъэ, зышхъамысжэу лээужкыгъэхэм яплон-гэсэн ыкъи адигэ тхыгъэ литературам иахышишко ахильхъаг, шур дахэу ылэжкыг. Ильэс 87-рэ къыгъэшшаг.

ДЗЭУКЬОЖЬ Нуриет.

БАХЬУКЬО Ерэджыб

БОЛЭТЫКЬО ШЭРЭЛЫКЬУ

Тхыдэжъ

ШЭРЭЛЫКЬО цыклоу плуркэ нью горэм ыхынхъаг. Ильэс зытыхы ынныжъи хуугъэу Шэрэллыкъо зипур ньююн ыдэжж ягунэв нью горэ хвафхъе къэлгъаг. Гүнэгүн ньююн щагум къыдэкыжъэ зэхжум бысмын ньюор къыдэкылотаг. Шэрэллыкъо аталах ньюом иджэнакэ ыкъудыеу, ымыгъакло хуугъэ. Адирэр къэгубжыг.

— Сыда сэбгээтхъыжъи-штаг? Сыдэу сыбгэлэлапэрэ! Дарье пхыгъэлэх сыйбээ иуутынэп, кэфшхъээхэе себгээш-сынэп, — ыуагъ ньюом.

Шэрэллыкъо лы хуи, ынныжъ икъу, ньюом плур щэжкээ Болэтийком афишжкыг. Ньюом къыригъэ гущиэр калэм щыгъупшагъэл. Дарье пхыгъэу зынцэриуагъэр къэбэртэе түакло ригъотаг. Кэфшхъэгъэгъэр ымыгътэу Къырым икъиг.

Къудажэ горэм дэхьагъэу, бысмын нэуаси имыиэу, щагу горэм дэпсихаг. Щагу зын-дэпсихагъэр зыягъэр плакъокэ Шэрэуапцэком ашыщыг.

Бысмын дэмысэ Шэрэллыкъо къыдэхэгъэр. Бысмын шагу дэпсихаг. Бысмын пшышшээр кыфхэгъэрэйн унэм рищаг, шхъэклиф кыфишшэу къыдэзекуаг.

Пчыххэшхъэ мэзахэу Шэрэуапцэком къепсихыжъиг. Къи-хажыи ихакэ шүфэс кырихыг. Пчыххэм хякъэмрэ бысмын мэхъэ хякъэмцэ зэдисхээз, Шэрэллыкъо бысмын еупчыг:

— Къырым хэкум къэбары-клоу сид иль?

Къэбарэу ильэу кыриуагъэр:

— Къалмэх хъаным идээ

Къырымын къеклуаг.

Пчадыж нэвшаагъом Шэрэ-

уапцэхъор дэзми клохын фаеу щытаг.

Ятлонэрэ мафэм а пельуанышхор Шэрэллыкъо ридзыхи, шэу зытесыгъэр Къырым хъаным фаригъэшаг. Ящэнэрэ мафэм дэзтумэ азфагу зы шыу закъо горэ итыг. А шыу закъор къе-жаг. Ар кэфшхъаагыем тесэу къычэкыг. Шэрэллыкъо зимы-шэжкыу кэфшхъаагыер кызээрэлкэхъаштам ыуж ихаг. Пельуаныр ридзыхи, кэфшхъаагыер къыбуытаг, улэгъэшхү къытырашаг. Кэфшхъаагыери Къырым хъаным фаригъэшаг. Шэрэллыкъо улэгъэшху ибысмын ыдэжж ыщэжкыг.

Улагъэми ыазэ фагъотаг.

Дэйттур а члаплэм щизэбгъодэ-кыжкыг. Къырым хъаныр упчагъэ пельуанитур езыдзыхыгъэ лыр зыщыщыкэ.

— Хякъэу къэлгъээл, — къырауагъ.

— Хэт ибысмыр? — кэ-упчагъ хъаныр.

— Шэрэуапцэхъор ары, — къырауагъ.

Шэрэуапцэхъор ыдэжж хъаным шыу ыгъэкыуаг «ихъакэ къысферэш» ылүү.

— Хякъэм еклантэхэу зэрэ-штагыр хъаным илькло палагъ. Хъаными ыазэ фаригъэшаг.

Шэрэллыкъо охъужыфэ Шэрэуапцэхъор иунэ щелэзагъэх. Иши ешсэжкынам ыофир зынэсэм, Къырым хъаным ыдэжж ашаг. Хъаным инэу къыгъэшшуагъ, къылтыгаг.

— Сихжу къодыгъагъэу кыс-фэбгээнэжкыг, — къыриуагъ.

— Орыкэй бэлым клас сиэл, бэлымеу анахэу узыфаэр къало.

— Сыбылымы лыхъол, сы-кэлэхъы гъогурыкло нахь, былым сиыкэнэцырэл, — риуагъ.

— Хяау, шу зышшэрэм шу фыщыль, дахэ осымылоу си-хэку уизгъэкыжкыщтэп, — къыриуагъ хъаным.

— Дахэу къысэпшагъэр икъукэ сэлтэйтэ кэфшхъаагыер изакъо къызысэптыкэ, — риуагъ.

— Ар оуие нахь, сэсъиеп, — ыуагъ хъаным.

Аш щэхуи къыиихыгъэп. Шэрэллыкъо ымышшэу онекэ ыалмэкитумэ дышьэрэ тывынэре арызы хъаным ари-гэшшаг. Кэфшхъаагыем иуани къытыралхъэжкыг. Къэшэси хъаным дэжж къыдэкыжкыг, игъогу къытхъажкыг. Шъэ-уапцэхъом дэжжы къызэс-жкым, дышьэр къызэрихыгъэр Шэрэллыкъом къышлаг. Дышьэу хъаным къыритыгъэр Шэрэуапцэхъом яхэгъэту къыритьгъэр Шэрэуапцэхъом янэ ритыг. Мэфэ заулэ зытешшэ Шэрэллыкъу ихэгъэту клохынэу гъогу тэхъажкыг. Къырым хэкум ичыгъуна къеклыфэ Шэрэуапцэхъом къытэжкытаг. А чылпэл Шэрэуапцэхъом юхыгъэту къыритьгъэр Шэрэуапцэхъом яхэгъэту къыритьгъэр Шэрэллыкъо кэфшхъаагыер къыщи зыптугэ ньюом къекло-лэжкыг. Дарье пхыгъэу зы-фиуагъэри зыдигъыг.

— Тянэ унэм къысфижуу-гъэки, — ариуагъ.

Ньюор жыдэдэх хъугъэ пэ-тывээ унэм къыкыг. Шэрэллыкъо дарье пхыгъэри ньюом ыбгээ къидагъ. Игъэрет маклэти, ри-уагъ. Иаби ньюор къытэжкы, кэфшхъаагыем тиргъэтижкыи Ѣагу къыригъэхъага.

— ыхы, сиклэлхъу, шэу зыцээлэхъу, — ыуагъ ньюом.

— О ущээфэ мыр уиши, — къалэм ыуагъ.

— Мы шыр щээфэ о уте-сынэу осстыжкы, сиклал, — шыр къыритыжкы, Шэрэллыкъо шыр щээфэ тесыг.

ЛИТЕРАТУРНЭ НЭКИУБГЬУ

(Икэух.)

егъэшхъапэ, ау зи щыхъагу ышырэп. Анахь гъашэгъоньри — ежь зыфигъедэнхэм пыльэп. Кыгурлыонхэр ары кын зыпилъагъорэр. Дэогъу ешыми, ежь фэдер, цыфир ары идеогъур. Дунэе пкыгъомэ ашэлъихо — ымакъэ зыгъешшошон, игупшиц зыукахан, игутиуакъэ зыфигъедэн, иклокъеуцукъэ, ижкыяэш зехъакъэ, инэппэлэгъу зекло-зетекхэр, игуриш псэльякъэ къапэдэжжэйн лъехъу. Пкыгъо пэчч зыгорауцтэу зашишэжъы шоигъу, инихэкъе итыхэкъ къахинагъэм фэд.

Хъаумэ ицыфышихъэ закъокъе ипсэуки зехъагъуае хъунэу кыщэхъуа? Хъаумэ ежь нэмыкъ гореми ымышлэу, бгъенуфын джырекъ умылъэекъын гурыш чыжъе горекъ зэхеша зэрэдунае зэгорэм зы куашо тесигъэе, зы бидышэ ешуюга, дунэе жыыуемэ зэкэраачхи, киче бзаджэ ышхъахъагъяхъэйн, теплэе шхъаффхэр ялхэй, лэкко-лэхэй зэхъорыпсэухъу къенагъэхъа? Зыны, зы ты хэкъигъажъэр зэдэпсэух зэрэмшэхъя, зэрэгтэйхъе...

Зэрэгтэйхъя, зэрэшэхъя, хета «серы ушхъахъакъор» зытощтыр?

Зым ылапэ пэнапцэ ышыгъ, адирэм тамэ ыгъотыгъ, ящэнэрэр хычэе куум екүжкыгъ... Зызэкъерачы, заушхъафы.

Сыда ежь цыфир зыушхъафырэр? Зыльэхъужье, шлгъо горэм кыифэхъугъэу, ыкылачэ ыугъоижин фасу, дунаир кызыгурлыокъе, ар къидэхъунэу?

Лъэпш ыпкынэ-лынэ жыр щычъекъожыщтыгъэ. Жыюорхэр зэрэхэкъосыкъихъэрэм да-клоу, ылкы лэнтлагъе-пкыягъи зыргийтэйрэр къешлэ... Мары джыри Макъэр къэу, Нэфынэр джы шхъафэу аш ышуит фэд. Ахэр пцэгъопсым хилъасэхээ, ежь мэкъэ чыжъэхъэр къышхъаарео...

«Огум бэрэ уимыпль, — а псалъэр бэрэ зэхихыгъ Шъэожыем. — Аш иинагъе уикъо-гъупе макъе пшигъэтушшэцт, ильэгагъе пкочэ хыбэй уигъэуджэгъущт. Огур членчэе, пэлъянчэе, уигъэшлэхъэр пэлкээзинхэш, жуагъомэ апсакъихъэ зыфебгъэдэшт. Чыг щагъэтысхъэрэп, фышхъэ щагъэтыхъэрэп огум, гугунчэе, гу-

сэ схэушъэфагъэ горэм япхыгъэу, зэгорэм дунэе шыкъе пстэури сэ схэльхуу сшошьхуныш, апэрэу гушхъэ рэзэнгъэ шыпкъэр аш щегъежъагъе згъотошта?

Зэрэгтунэнчъэр, дунэе пкыгъо пстэури зерафэлур Лъэпш джыри зэхишэштгъэ. Ипэурэм фэдэу нэпэлэштэйхъокъе гъашлэчъагъажъэр ыльэгъущтгъэхъ, ижыгуукишо — ишынагъе ошхэуи хышхомэ ашхъарьоштгъэхъ, пшэс псынкъе къеклокъеуи чынэлъабэ зэпичыщтгъэ. Ау зэхишштгъэ зыгорэм кызэригъиэр. Жъажъе, псынкъе — аш фэдэ зэхашлэ илагъэп, ышлэрэр зишлэрэм игууагъ, зыфимыт щылэти, кыдэмыхъурэ рихыллагъэти, лэшлур — дыджыр, дахэр — лаэр, гүнапкъэр — гүнэнчъэр зыфепштхэр игъашлэ хэтигъэхъ. Джы апэрэу зыгорэм енэгүе фэдэу кыщихъугъ. Ежь фэгъэхъыгъеу ныбжы зэупчы-

мэпсэу, непэ ышырэм нахь шлгъо горэ неущ ышы шоигъу. Аш гүнэ фэпшын пльэкъыща? Гъэшлэгъонба, цыфир зынэсрэр зэкъе, ежь щыши хүумэ шоигъом фэдэу, кыхэпкъе... Сэ зи кысэлпкъытэп. Цыфир пстэури къепкъы, ау ежь фэдэ ахэр ышынхэм пымылъеу, шхъаджи ишыкъе хабзэ зэригъэшштим пыль... Ау аш сегупши сэвхэбэ... Ежь зытешынхъажъырэп. Ипсэулэ мэзым хешыкъими, пхэ машлокъе зегъэфабэми, чыг закъом зыфегъадэ, мэз псаури кыгурлы шоигъу... Лъэпш бэрэ ылъэгъугъ цыфир ипкъыхъе чыгхэр къазэрэхэтаджэхэрэр; зытэхэм нахь дахэхъ, зэмшишгъуухъеми, цыфир игуршигъуу закъокъе ятеплэе гъашуагъеу ольэгъухъ.

Сыда зыгорэм узфехъопсэштэйр? Ош нэмыкъим ухеуапсэмэ, зыоушхъакъужъыба... Теплэе-шыкъе пстэури зым хэ-

горэ, нэмыкъ щылакъе горэ щыла? Жъэу зыупшэрэри шхъаф шыпкъе мэхъу, кыылпукъыжымэ. Ау ар жым идунэе тетыкъ. О зи зэблэхъугъуэп. Цыфир ежь къеклурэмэ къемыкъурэмэ затыригъэпсыкъиз мэпсэу, ау ежыр заху гугуу мыухмэ зязытырэ. Жыыр кызыщхъурэм щэтэджы, зыфешшум макъо, «модыкъе сид пай сымыкъора?» ылорэп, ылошунэу щытыгъэмэ, зыдигъэзэштэйр ымышлэу щылэни е къэхъухъенэ.

Сыд фэдиз кыбгурлыуагъэми, аш егъэжыапли къэухи илэп. Гъашлэм ренэу зехъожы, гүнэрэ нээзыре илагъэмэ, зэгээрэм зыгорэм унэсынэу укэхъопсыни. Егъэжыапли къэухи зымыэ тьогум тетых... Зызфэбгъэдэн къэбгъотымэ, укье-гъебая, къячэ кыуыти аш? Ныбдэхъури — нэкъокъогъу, нэкъокъогъу — дэогъу, аш удаозе къячэ бгъотын пае, уздаорэм ыкыуачэ хэкъын фае. Тлумэ язы иамал нахь макъе мэхъу. Псым ишпурэр хэкъы, ау дунаимкъе ар тлурэ — а псы лахъор о пхэтныри, псым дэчъеныри. Зэрэхъурэмкъе, о кыншхъапэштэзакъор щылакъе шапхъе ошы. Шыпкъагъе горекъе мыш ушылъыхъонэу щыта — зым хэмькъимэ, адрам хэхъоштэп, аутштэу мыхъумэ, дунэе хабзэ укууагъеу мэхъу, ау ар зыукийон щылэп, сыда пломэ укъэзгъэхъурэм зыуигъэукижыщтэп. Зи зыфимыт хабз ар. Лъэнхырлыгъазэ зишы-мэ, шыпкъе къэбзэжъэп, арыш, шыпкъэжъэп. Шыпкъе — о пхэль шылакъе зэрэзпхъаштэрэр ары, джащ зи къемыгъэпкъе зепхъаштумэ, дунэшхом узэрэшти тлэклу къэбгъэхъунэштумэ — ушыып-къягъе гъашлэ льласэ ил.

Дэогъу зилэр шыпкъэм фэбанэрэп, аш ебэны нахь. Ар цыфир къагурлыорэп. Нахынбэу зэрэгтэйхъе къэс, аклычэ хэхъуагъеу къашлэши, ау хэукийо. Зэлкъых, зэрэгтэхъу-жъыхъ. Анахь куп ины зыпшлэу, анахь шыпкъе иныр зэбгъэшлэгъеми, зэбгъэшлэгъэр — зы, джа купшхом ишыкъе-псэукъе къеклун гор нылэп ар. Ар зэкъимэ атебгощэн плъэкъыщтэп, гъашлэ шхъаф пэчч ежь ишыкъе шыпкъагъе хэль.

Шыпкъе зы пшыни пльэкъыщтэп, бгошыни пльэкъыщтэп джащ пае.

Сэ сикъуапэ горэм, сиэпэ-ципэ горэм щыщынхэки хъуныхъ цыфхэр. Сидунай тетыкъе изыамалыхътни. Сижыкъа-щэ къызэрекъокъирэм иушэ-тэхъо. Нэпэлэтигъо горекъе къысшхъапэштим е симы-щыкъиэгъэштим ильхъуаклох. Къысэлпкъыхъурагъажэ — мары сягупши сэхэмэ шлэ ежхэри? Ары шхъаф, амьшлэрэм, амьлэгъурэм сидэуштэу егупши-сэнх?

ДЪЭПШ

Повестым щыщ пычыгъу

нахь дахи щылэу кыщыхъумэ, зэхихрэм нахь шлгъоокъи мэгугъэмэ, клоэ мэпшыими, ыкылурэ шломакъэмэ, дунаим идэхэгъэ-шэшлүгэ къызшгырлыорэм, ылэжкыгъе, зыкъэхъопсигъе пстэури лэлэзинхъу къэхъумэ?.. Хета гум фитыр? Гум нахь ина, нахь льага огур? Арыба цыфмэ кыралорэр?.. Чыг жаухэр сыгу щэушьашъэхъ, псыхъохэр сэлгумэ аречьыхъ, огум синиту исэльягъо... Чыгы... мыжъохэр... учхэр... чыгхэр... Пцэсхэр мондакъе шхъафэу кыщекъокъыхъ. Шхъаджи теплэе шхъаф ил, зэшьмынхъе, зэхэмыхъэхъ, зэдэпэлэгъунхи, зэдэзэхэшпэхэнхи пльэкъирэп. Ашыгъум сиду сизэряпхыгъэри — шхъафэу сэри зысэлтэгъужымэ, сашыц пэтиэ, зэкъэри зы фэдээ?..»

Мары машори... Ар псым фэдэп, дунаим зэрэпсау ари къэнцимэ, псым зэрихабзэ, ежь фэдэ зэкъэри ышынхым пыльэп. Зырызмэ захигъэйхъан ыльэхэгъэми, къесэхэрэп, зыхагъэткъухъэрэп, гуштэгъуаджэу къызхадзы. Ежыри кыгурлыуагъ иперыштэ киче къодыекъе ригъеуцоплэнхэ зэри-мылъэкъищтыр. А шенир ныбжы хэзьштэп, зэблихъуаштэп ыкыли. Аш фитыр зымы ышлэрэп, ежь Лъэпш ары. Зызблэгъууным къикъырэр — шыкъе шхъаф горекъе дунэе къячэхъэр къеклокъынхэр ары. Аш фэди щылэнкъи мэхъу, армырэм аш сегупши сэнх?.. Хъаумэ ар

ГАНДБОЛ. ОЛИМПИАДЭ ДЖЭГУНХЭР

Дышъэм уфэбэнэныр Іашхэп

**Норвегиер —
Урысыер — 37:38
(16:19, 15:13, 6:7).
Шышхъэум и 19-м
Рио-де-Жанейро
щызэдешлагъэх.**

Финалныкъом хэхъэгэе командахэр дэгьоу зэршэх. Норвегиер Олимпиадитумэ, дунайм ячемпион. Урысыем аужирэ ильсхэм аш фэдэ гъэхъагъэхэр фэшыгъэхэп. Норвегиет зэлукэгъухэр тшүүхыхыгъэх.

Ешэггүр заублэх, Норвегиет тапэ ишыгыг, пчагъэр 6:8. Метри 7 хурэ тазыр дэгьохъэхэр типшашхэхэм гьогогуу 3 загъэцакъэм, Норвегиет икъелепчээл шлокынхэ алъэкыгъэп. Ятлонэрэ тақыкъ 30-м Мыекуапэ щаплыгъэ Виктория Калининар къэлэпчээлтэй ешлагъ, із-пээсэнгыгъэ ин кыгъэльэгъуагь, тазыр дэгьохъэр кызыэквидэжхэуу кыххэгъигъ.

— Краснодар щыщу Владелина Бобровниковар, Дарья Дмитриевар, Виктория Калининар къахсэгъэштих, — кытиуагь Мыекъопэ «АГУ-Адыифым» ит-ренерэрэ Валерий Гончар. — Ешэггүм къэгъэзаплэ фашыгъэу сэлъытэ.

— Екатерина Ильинам ыцэ къеплоштба, — теупчыгъ В. Гончар.

— Метрибл тазыр дэгьохъэр типшашхэхэм гьогогуу 4 загъэ-

цакъэм, хъагъэм іэгуар зыкыи радзагъэп. Зэлукэгъүр нахь зы-шыкын уахтэм Екатерина Ильинар ешланпээм кыххагъ, тазыр дэгьохъэр гьогогуу 3 хъагъэм іэгуар ридзагъ.

— Ешэггүр уахтэр 31:31-у аухыгъ.

— Ары. Теклонигъэр зыхы-штыр зэгъэшлэгъэнимкэ тақыки 10 командхэм къаратыгъ. Норвегиет аш ишьэу кыххэгъигъ. Аужирэ нэгъэулэгъухэм Ека-теринэ тазыркэ къэлапчъэм іэгуар дидзагъ. Норвегиет ип-шашхэхэр псынкъе ашлэхэ-къильгъигъэх, ау хъагъэм іэгуар радзэнэу уахтэя ялжыгъэп.

Нэпсхэр зэфэдэхэп

Норвегиет икомандэ хэтхэм гүхэл нэпсыр къяхы, ешланпээм икъыжынхэм дэгүлэхэрэп. Уры-

съем ихэшыпыкыгъэ командэ ипшашхэхэм нэпсэу къяхырэр мэклагъэп, аш щигми, гур къаэтыштыгъ. Гушуагъор зэдагоштызэ нэпсэу нэгушхъэр зыгъэшьо-кырэм тигъегушоштыгъ, неущ-ре мафэм гүкэ тифищштыгъ...

Шышхъэум и 20-м Урысыемэрэ Франциемэр ягандбл командхэм дышье медальхэм афэ-бэнэштих. Тренер шхыхаэ Евгений Трефиловыр Адыгейим дэгьоу щашэ. «АГУ-Адыифым» ит-ренерэрэ зэрэштыгъэр, а лъэхъянам типшашхэхэм джэрэ медальхэр Урысыем кызэрэшты-дахыгъагъэхэр шлукэ тигуу къэтэгъэлжыхъих.

Олимпиадэ джэгунхэр шышхъэум и 21-м Рио-де-Жанейро щызэфашыжыштих. Тигандбл командэ дышье медальхэр кы-дихынхэу тифэлъало. Тхъэм гушуагъору кытфихыштыр на-хыбэ хъущтэу тэгүгъэ.

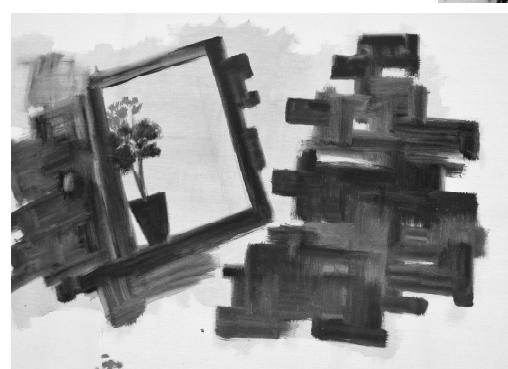
гъэх. Зэкъами кыххагъэштигъэр сурэтхэр кыбгурыйонхэм фэш искуствэм ушыгъозэн зэрэф-ары ары.

Краснодар щыщ сурэтышэу Павел Бабенкэр иофтшагъэхэм япплыгъэхэм, къатегуущыагъэхэм

**Къокыпээм щыпсэурэ
льэпкхэм яискусствэ-
хэмкэ Къэралыгъо
музеу Мыекуапэ дэтым
живописим, графикэм,
мыжъом хэшыкыгъэхэм
афэгъэхыгъэ къэгъэльэ-
гъонэу кызызэуахыгъэр
сурэтышэу Павел
Бабенкэм иофтшагъэ
къеуатэ.**

Музейм ипащэу Кушуу Нэф-сэт, сурэтышхэу Бырсыр Абдулахъ, Борис Воронкинэр, нэ-

мыкъхэри зэхахъэм кы-
зыгъущыагъэх. Искусст-
вэм, общественнэ иофы-
гъохэм ашызэлшашхэхэрэ
Эдуард Овчаренкэр,
Стлашыу Юре, Гъогу-
некъо Мухъарбый, Аб-
рэдж Гошэфыжъ, Къуанэ
Аслан, Мэшфешу Нэдждэт,
фэшхъафхэр къэгъэльэгъоным епллы-

лъэшэу зэрафэрэзэр кытиуагъ. Къэгъэльэгъоныр йоныгъо мазэм и 8-м нэс музейм щыкъошт.

Сурэтым итхэр: Эдуард Ов-
чаренкэр Павел Бабенкэм ису-
рэтхэм къатегуущыагъэхэм

**Нэклубгъор
зыгъэхъазырыгъэр
ЕМТЫЛЬ Нурбий.**

Тыфэгушю!

Къуаджэу Гъобэкуае щып-
сэурэ Тхъаркъохъо Маринэ кы-
зыхъугъэ мафэмкэ тыфэгушю.

Псауныгъэ пытэ уилэу, Ма-
рин, унасыгъашю, убын-унагъо
удатхъэу ушынен пфэтэло.

Уипшашъэу Суанд,
уигощэжъэу Цуц, уипшэу
Юр, уигуащэу Дарет.

КІЭЛЭЦҮКІУ ФУТБОЛЫР

Апэ ИТХЭМ ащыщых

**Урысые Федерацием
футболымкэ икъелэ-
цыкылу-ныбжыкыкэ спорт
еджаплэхэм якомандэ-
хэм яшольыр зэлукэ-
гъухэр аублагъэх. Ады-
гейим щыщ ешлаклохэм
купхэм апэрэ чыпілэхэр
къащыдахынхэмкэ
амалышухэр ялэх.**

Республикэм футболымкэ икъелэ-
цыкылу-ныбжыкыкэ еджаплэ испа-
щэу Хъабэхъу Рустемэрэ аш игу-
дээу Пэнэшьу Мыхъамодэрэ
кызызэрэтауагъэу, 2000 — 2001-
рэ ильсхэм къэххуугъэ клалехэр
Мыекъопэ футбол клубэу «Зэ-
къошныгъэм» ыцэлкэ зэнэкъо-
кум хэлажъэх. Ятлонэрэ къе-
клюкыгъор аухынхэмкэ ешэггүитэ
къафэнэгъ.

Афипскэ, Новороссийскэ, Крас-
нодар, Мыекуапэ якомандхэм
зы купым зэдыхэтых. Тинь-
жыкылэхэм якомандэу «Зэ-
къошныгъэр» апэрэ чыпілэ щыл, фи-
налым и 1/4-м хэхъагъ. Трене-
рэу Юрий Манченкэр зипэшэ
командэм дэгьоу щешэх Дэхъужж
Дамир, Тимур Ковтуновыр, Вя-
чеслав Сулек, фэшхъафхэрэ.

2000-рэ ильсхэм къэххуугъэ
клалехэр тренерэрэ Кобл Рус-
льян пэшэнгыгъэ адзыэрхээ.
Афыпсрэ Новороссийскэрэ яко-
мандхэм тиклалехэр зырызэ
адешэштих. Очкои 3 кызызахъкэ,
финалым и 1/4-м хэфэштих.

Тиешлаклохэм ялэгээсэнгыгъээ
къахэштих Юсуфе Артур, Хъою
Темир, Гумэ Тлахыр, Къят Сал-
бый, Шхъэлэхъо Амир, Валерий
Ореховыр, Антон Кудрявцевыр.

— Тазырхэр згэцэлэнхэр,
угловойжэр къэстистхэр, зэхэшэн
иофыгъохэм сахэлэжъэнэр сшо-
гъэшэгъон, — къеуатэ Гумэ
Тлахыр. — Футбол тызэдешээ
ныбджэгъу тызэфэхъу.

Краим изэлукэгъухэр

1999 — 2000-рэ ильсхэм
къэххуугъэ клалехэр Краснодар
краим изэлухыгъэ зэнэкъоху хэ-
лажъэх. Тренерэрэ Юрий Ман-
ченкэм тызэрэшгъэгъозагъэу,
апэрэ къеклюкыгъор аухыгъ, ти-
ешлаклохэр финалым нэсигъэх.
Чыэлпьюгъу мазэм ятлонэрэ къе-
клюкыгъор рагъэжъэшт.

Гъэмафэм ныбжыкэхэм язы-
пэлсэфыгъо уахт, еджэнэм шэ-
хэу паублэжъышт. Спортым зэ-
рэпышагъэхэм ишуагъэкэ япса-
уныгъэ агъэпти, сэнэхъатэу кы-
хыхыщтым зыфагъэхъазыры, яш-
ныгъэхэм ахагъахъо.

Зэхэзыщагъэр
ыкыи кызыдзы-
гъэкырэр:

Адыгэ Республи-
кэм лъялкъ
Ioфхэмкэ, Iэкыб
къэралхэм ашы-
псэурэ тильэп-
къэгъухэм адярьIэ
зэпхынгъэхэмкэ
ыкыи къэбар
жъугъэм иамал-
хэмкэ и Комитет
Адрессыр: ур. Кре-
стьянскэр, 236

Редакциер
зыдэшыIэр:
385000,
къ. Мыекуапэ,
ур. Первомайскэр,
197.

Телефонхэр:
приемнэр:
52-16-79,
редактор шхыхаIэм
иапэрэ гуадзэр:
52-49-44,
редактор гуадзэр-
пшъэдэкыжъ зы-
хыре секретарыр:
52-16-77.
E-mail:
adygvoice@mail.ru

Зыщаушихъаты-
гъэр:
Урысые Федерацием
хэутын Ioфхэмкэ, телерадиокъэтын-
хэмкэ ыкыи зэллы-
Iэсикэ амалхэмкэ и
Министерствэ и
Темир-Кавказ
чыпIэ гъэоры-
шлапI, зэраушыхъа-
тыгъэ номерыр
ПИ №ТУ23-00916

Зыщаушихъатыр
Зыщаушихъатыр
ООО-у
«Полиграф-ЮГ»,
385000,
къ. Мыекуапэ,
ур. Пионерскэр,
268

Зэлжемкэ
пчагъэр
4041
Индексхэр
52161
52162
Зак. 488

Хэутыним
уздыкIэтхэнэу Ѣыт
уахтэр
Сыхатыр 18.00
Зыщаушихъаты
уахтэр
Сыхатыр 18.00

Редактор
шхыхаIэр
Дэрбэ Т. И.

Редактор
шхыхаIэм
игуадзэр
МэшлIэкъо С. А.
Пшъэдэкыжъ
зыхыре
секретарыр
ЖакIэмыкъо
А. З.